

om Sagkundskaben, ligger det deri, at Sagkundskaben viser sig at kunne indtage de mest forskellige Standpunkter, omtrent som Vinden blæser. Jeg kan huske, der var en Tid, hvor Sagkundskaben her i Landet med Hensyn til Befæstningsvæsenet stod paa det Standpunkt, der har faaet Orde i Forsvarskommissionens Betænkning fra de sagkyndiges Side, at det, vi skulde have ved København, var den gamle Landbefæstning suppleret, forstærket ved nye Anlæg. Det var det eneste ægte Standpunkt, som Sagkundskaben kunde staa paa den Gang. Saa fremlagde den nuværende Finansminister og forrige Forsvarsminister sit Program, sit Forslag om de fremskudte, forberedte Stillinger, og den Gang Sagkundskaben havde set paa dem, sagde den: Nu vel, dem kunne vi ogsaa bruge, det er heller ikke saa galt, dette her. Nu staa vi ved det tredje. Der er neppe nogen Grund til at antage, at Sagkundskaben for Alvor vil tage Afstand fra det, man i Overenskomsten er bleven enig om: at Landbefæstningen bliver liggende i 12 Aar og derefter nedlægges. Vi have i Hærudvalget modtaget en Skrivelse fra den senere afgaaede Generalstabschef, som nu er bleven kommanderende General. I denne Skrivelse hedder det i sidste Stykke: „Generalstaben maa altsaa efter sin Opfattelse i det hele af, hvad Landbefæstningen bør præstere for Forsvaret, anse nye Anlæg til dens Forstærkning for fornødne; men selv uden saadanne ville de eksisterende Anlæg dog vedblivende have en meget betydelig Værdi for Forsvaret“. Her lader det til, at der ikke er noget i Vejen for, at Sagkundskaben kan falde til Ro ved, at man ganske opgiver de nye Anlæg, man før absolut mente var nødvendige, dersom Københavns Landbefæstning i det hele taget skulde være til nogen Nytte for Forsvaret. Det er jo en udmærket Resignation, man udviser her fra Sagkundskabens Side, og det kan jo være, Sagkundskaben kan komme videre endnu; jeg anser det ikke for ganske umuligt, at vi naa den Dag, da den saakaldte ansvarlige Sagkundskab siger: Ja, det kunde naturligvis være behageligt at have den gamle Landbefæstning omkring København, men vi kunne ogsaa opgive den, og saa maa vi sørge for med det øvrige Militærvæsen, vi have, at gøre vore Forsvarsforanstaltninger saa gode som muligt i den Aand, vi nu mene, de skulle udføres i.

Det er kun rosværdigt, det er udmærket godt, naar Sagkundskaben stiller sig

paa det Standpunkt, thi saa er den nemlig ved at komme over til det Standpunkt, at den har at tage og benytte det, som Lovgivningsmagten i Danmark stiller til dens Raadighed, hverken mere eller mindre. Ja, Sagkundskaben er ikke i Stand til at skaffe sig mere. Der var en Gang, da man begyndte paa ved Hjælp af privat Selvbeskatning at skaffe mere, men det gik hurtigt i Stykker. Jeg tvivler i allerhøjeste Grad om, at vore brave Forsvarsvenner nu om Stunder ere saa offervillige, at de ville lukke Pengepungen op og for deres egne Penge skaffe det nødvendige. Naar de ikke ville det — og det regner jeg ogsaa for ulovligt — saa kommer den ansvarlige Sagkundskab virkelig til at nøjes med det, Lovgivningsmagten bevilger den. Jeg mener derfor, at det er rart, at Sagkundskaben er i Stand til at resignere, til at gaa fra det ene Standpunkt til det næste og derfra til det tredje Standpunkt og nærne sig mere og mere det Standpunkt, Lovgivningsmagten staaar paa. Det er ganske godt for den ansvarlige Sagkundskab, Lovgivningsmagten kan det selvfølgelig være ligegyldigt. Men en anden Ting er, at saa kommer den saakaldte ansvarlige Sagkundskab ikke til i Fremtiden at spille den store Rolle, man har villet tillægge den, saa kan det virkelig ikke nytte noget, at man fra en vis Side her i Salen møder med Sagkundskaben under Armen og siger: dette eller hint maa vi absolut kræve, det siger Sagkundskaben. Thi saa maa vi andre have Lov til at sige: er det Standpunkt Nr. 1, eller er det Standpunkt Nr. 3 eller Nr. 5 eller Nr. 6? Vi vente saa længe, til Sagkundskaben bekvemmer sig til at falde til Ro ved det, som Lovgivningsmagten vil byde.

Jeg vilde gerne sige et Par Ord endnu om den Overenskomst, som er vedtagen, og det Forhold, i hvilket den staaar til det Resultat, som Flertallet i Forsvarskommissionen naaede til efter mange og lange Overvejelser, thi man maa jo betragte de Parter, som have sluttet Overenskomsten, som nærmest repræsenterende Flertallet i Forsvarskommissionen. Se, i de lange Aar, i hvilke Forsvarskommissionen sad og arbejdede, skete der jo det, at man fra Reformpartiets Side mere og mere vænnede sig til Tanken om at faa et stort Militærapparat her i Landet. Jeg hørte paa den Udvikling, som den højttærede Forsvarsminister fremsatte i Gaar, hørte paa den med megen Interesse, hørte ogsaa, at han udtalte, at han allerede i 1904